

07.02.25р. 35гр. укр. літ.

Доброго дня! Тема уроку. Громадянська лірика. Урок виразного читання. Поезії Лесі Українки

Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою:
moshev2020@icloud.com

Хід уроку

Не дарма кажуть, що людина жива «не хлібом єдиним». їй потрібна ще й краса, яку несуть споглядання природи, гармонійні людські стосунки, твори мистецтва, музика, вірші...

Саме про вірші Лесі Українки, які надають поетесі можливості злетіти на крилах натхнення над світом буденності, взявши із собою і читача, піде мова на уроці. Тільки їх краса повністю відкриється лише тоді, коли вони будуть майстерно прочитані. На цьому уроці ми продовжимо роботу над удосконаленням уміння виразно читати вірші.

Дайте відповіді на питання

- * Що ми називаємо художнім читанням? (*Художнє читання — публічне виконання творів літератури (віршів, прози, публіцистики; особливий вид естрадного мистецтва). Кого ми називаємо декламатором? (Того, хто виразно читає художній текст).*)
- * Які завдання стоять перед декламатором? (*Передати ідейно-художній зміст вірша, почуття автора твору засобами виразного читання*)
- * Які якості повинен мати декламатор, щоб передати ідейно-художній зміст вірша? (*Творчу уяву, емоційність, уміння аналізувати прочитане*)
- * Які ви виділили б етапи підготовки до декламації? (*Сприйняття тексту, аналіз тексту, визначення виконавських завдань, тренування в декламації, визначення й уточнення запитань, які треба пояснити*)
- * На що, готуючись до виразного читання, слід звернути особливу увагу? (*На засоби виразного читання: інтонацію, паузи, темп декламації, логічний наголос*)
- * Чиї почуття може передати читець? (*Почуття автора вірша та особисті*)
- * Яким чином декламатор може спланувати використання засобів виразного читання при підготовці до декламації? (*Графічне відтворення звучання художнього тексту — партитура*)

Довідка. Засоби виразного читання

Інтонація — основний засіб вираження смислових та емоційних особливостей висловлюваного, який дозволяє передати ставлення того, хто говорить, до предмета мовлення, смислова мелодія мови.

Пауза — засіб виразного читання; зупинка голосу під час читання. Види: довгі, середні, короткі, логічні.

Темп — швидкість виразного читання або мовлення. Види: повільний, середній, пришвидшений, швидкий, скоромовкою.

Логічний наголос — вимовляння важливого за змістом слова з трохи більшою силою голосу. Від цього може змінитися навіть зміст висловлювання.

Партитура художнього тексту — це графічне відтворення звучання художнього твору. При підготовці тексту до читання партитурними знаками позначаються паузи, наголоси, підвищення і зниження тону, інтонаційні переломи тощо. Партитурні позначки допоможуть учителеві в процесі навчання учнів, особливо коли треба показати, як здійснити інтонаційну фігуру, що не визначена розділовим знаком.

- 1) Постановка завдань. Відтворення емоційної насиченості твору, розуміння ідейно-художнього смислу, а не лише фактичного змісту тексту, вміння висловити своє особисте ставлення, передати зміст і настрій слухачам.
- 2) Визначення і уточнення запитань, які треба пояснити. Повторення за допомогою «Пам'ятки декламатора». та пам'ятки «як навчитися виразно читати віршові твори». основних правил декламації.
- 3) Тренувальне виразне читання учнів (за бажанням). Обговорення виступів учнями та коментарі вчителя.
- 4) Виразне читання вірша з урахуванням попередньої інформації про вірш та виразне читання.
- 5) Обмін думками. Обговорення виступів учнів, пошук вдалих моментів і помилок, коментар учителя.

Інтерактивна вправа «Мікрофон».

1. Висловити свою думку щодо того, навіщо людині вміння виразно читати??
2. Які емоції, на ваш погляд, розвиває читання віршів громадянської лірики, лірики Лесі Українки зокрема?

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати матеріал уроку.
2. Вивчити напам'ять вірш «Contra spem spero».
3. Підготувати виразне читання вірша «Слово, чому ти не твердая криця...».

